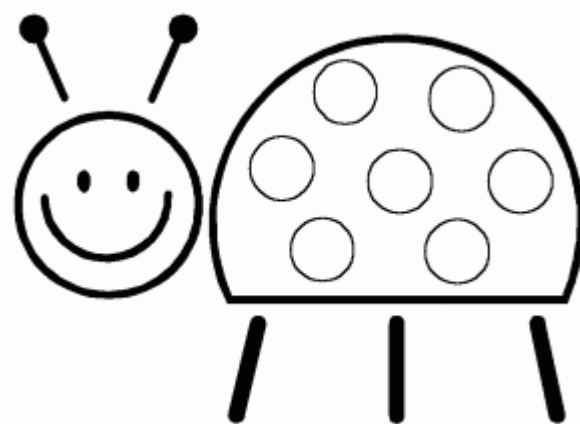

Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2015

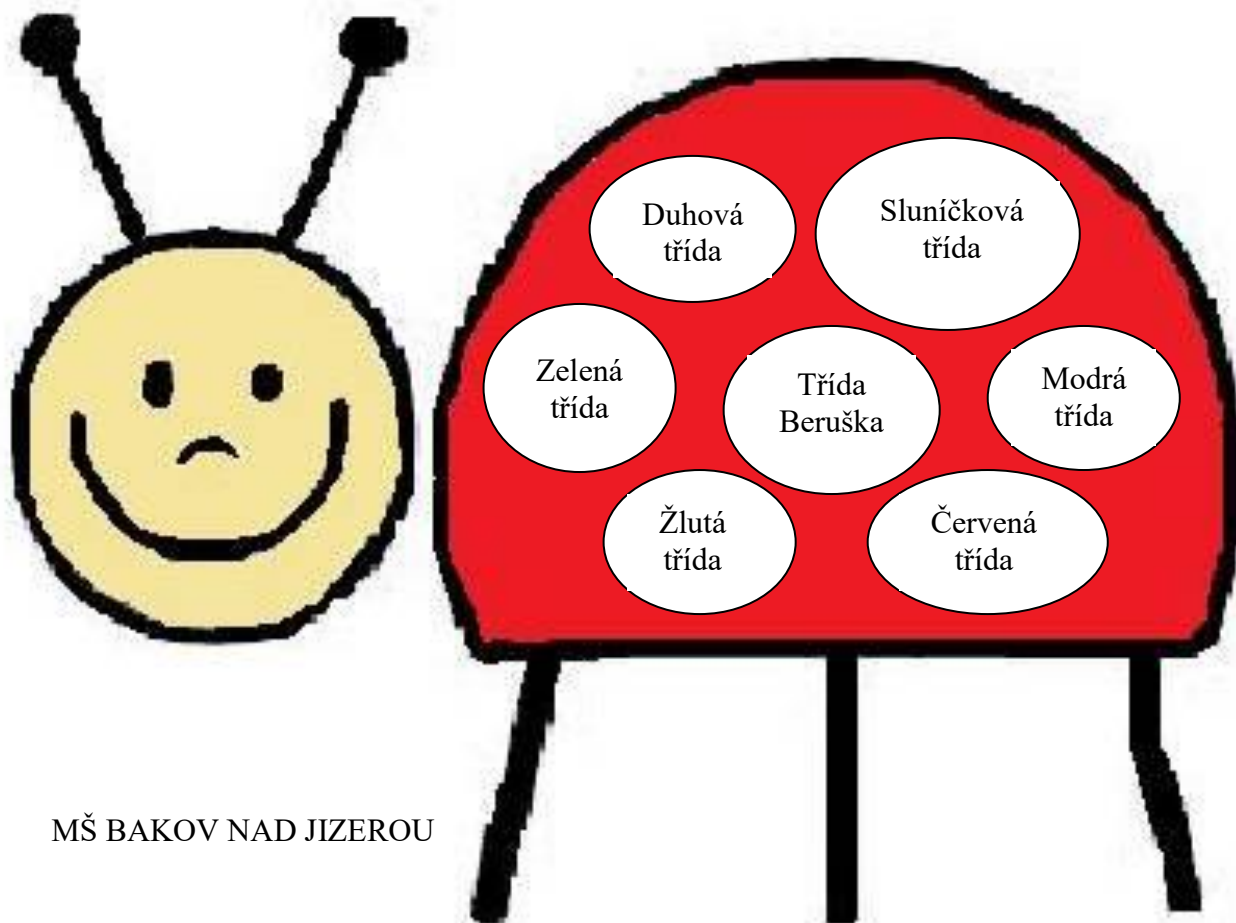
PROJEKT **LOGOPEDICKÉ PREVENCE**

**„BERUŠKA NÁM NAPOVÍ,
JAK SE HLÁSKY VYSLOVÍ“**

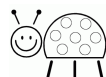
Obsah

1. CHARAKTERISTIKA PROJEKTU
2. CÍLE PROJEKTU
3. METODY A FORMY PRÁCE
4. OBLASTI, KTERÉ BUDOU ROZVÍJENY
5. AKTIVITY, KTERÉ BUDOU REALIZOVÁNY
6. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ
7. MATERIÁLNÍ A PROSTOROVÉ ZABEZPEČENÍ
8. ČASOVÝ HARMONOGRAM
9. SPOLUPRÁCE S RODIČI
10. PROPAGACE PROJEKTU

MŠ BAKOV NAD JIZEROU

1. CHARAKTERISTIKA PROJEKTU

Projekt je zaměřen na *rozvoj řečových dovedností a jazykových schopností dětí* naší mateřské školy a svojí koncepcí vychází ze vzdělávací nabídky našeho ŠVP „Hrou společně za poznáním“ a prolíná všemi integrovanými bloky s názvy Jaro, léto, podzim, zima. Součástí projektu je metodický materiál pro pedagogické pracovnice, který umožní vhodnými metodami a formami jazykové schopnosti dětí více rozvíjet. Projekt také zajistí *kvalitnější vybavení mateřské školy logopedickými pomůckami* a *vytvoření logopedických koutků* v jednotlivých třídách. Důležitou oblastí je také *další vzdělávání pedagogických pracovníků*, kteří svými znalostmi a dovednostmi výrazně přispějí ke kvalitnější logopedické prevenci v naší mateřské škole. V rámci projektu je zajištěna rozsáhlejší *spolupráce* mezi pedagogy, rodiči, speciálním pedagogem a dalšími odborníky.

Hlavní motivací projektu je sedmitečná Beruška, kterou nalezneme v každé třídě. Beruška je malá cestovatelka a o svých zážitcích ráda vypráví svým kamarádům ze školky. Pomocí ní se děti seznámí hravou formou s prevencí výslovnosti.

Beruščiných *sedm teček* je pro projekt klíčových, jelikož se v mateřské škole nachází *sedm tříd*, ve kterých se pracuje na základě *sedmi hlavních cílů projektu*. Pedagogové vychází v rámci logopedické prevence z metodického materiálu složeného ze *sedmi základních oblastí*, které je třeba u dětí předškolního věku rozvíjet. Na projektu se podílí *sedm partnerů*.

2. CÍLE PROJEKTU

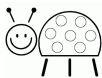

Projekt vychází ze *sedmi hlavních cílů*.

- Ve vyšší kvalitě rozvíjet řečové dovednosti a jazykové schopnosti dětí ve všech třídách MŠ.
- Podpořit řečové dovednosti pomocí rozvoje zrakové a sluchové percepce, motoriky.
- Věnovat zvýšenou pozornost a péči dětem s narušenou komunikační schopností.
- V rámci DVPP získat nové znalosti a dovednosti v oblasti logopedické prevence a tím zkvalitnit práci pedagogických pracovníků v této oblasti.
- Zapojit rodiče a ve vyšší míře aktivovat jejich pozornost a zájem o řečový a jazykový rozvoj jejich dětí.
- Zkvalitnit podmínky a zajistit dostatečné množství logopedických pomůcek potřebných k logopedické prevenci.

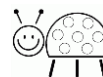
- Vytvořit povědomí široké veřejnosti, především rodičovské, o podpoře logopedické prevence v naší MŠ.

3. METODY A FORMY PRÁCE

V rámci logopedické prevence je zapotřebí využívat vhodných metod a forem práce, které budou komplexně rozvíjet osobnost dítěte, a tím přispějí také k optimálnímu rozvoji řečových dovedností. V rámci logopedické prevence bude využita metoda *napodobování, vyprávění, rozhovoru, práce s obrázkem, didaktické hry, práce s počítačem apod.* Vzdělávání probíhá především skupinově, ale naší snahou je vytvořit takové podmínky, díky kterým budeme moci zapojit i *více činností individuálních* a tím lépe vycházet z možností a potřeb každého dítěte.

4. OBLASTI, KTERÉ BUDOU ROZVÍJENY

4.1 Řečové dovednosti a jazykové schopnosti

Řeč dítěte předškolního věku by se měla rozvíjet ve všech čtyřech jazykových rovinách.

1. Foneticko-fonologické rovině – správná výslovnost jednotlivých hlásek.
2. Lexikálně-sémantické rovině – rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby.
3. Morfologicko-syntaktické rovině – gramatika jazyka.
4. Pragmatické rovině – využití řeči v běžné komunikaci s ostatními lidmi.

V rámci projektu budou zařazena následující *přípravná logopedická cvičení*. Konkrétní hry a cvičení budou součástí metodického materiálu pro pedagogické pracovníce. Materiál bude inspirativní, nezávazný.

4.1.1 Dechová a fonační cvičení

Díky dechovým cvičením se dítě učí správnému fyziologickému vdechu a výdechu při mluvení, který je nezbytný pro výslovnost jednotlivých hlásek. Při nácviku se klade důraz na správný nádech nosem a postupný výdech. Dechová cvičení vedou děti k přirozenému ovládnutí dechu a upevňování správného držení těla. Mohou se využívat při nejrůznějších hrách zaměřených na koncentraci a práci s dechem, ale i při relaxaci.

4.1.2 Artikulační cvičení

Předpokladem pro správnou výslovnost jednotlivých hlásek je správně rozvinutá motorika mluvidel a schopnost realizovat jemné pohyby při vyslovování hlásek. Tato cvičení umožňují zdokonalit

pohyblivost a koordinaci mluvidel. Velmi důležitou roli hraje i správný mluvní vzor, jelikož se děti učí formou nápodoby tvarovat a pohybovat rty nebo jazykem.

Pro tyto cvičení jsou důležitá velká zrcadla v logopedických koutcích. Děti mohou cvičení provádět kolektivně a tak se stanou pro ně cvičení zajímavější a zábavnější.

4.2 Hrubá motorika

Důležitým předpokladem pro správnou výslovnost je i správná koordinace velkých svalových skupin. Proto je důležité se zaměřovat jak na chůzi dětí, tak i na běh, poskoky, předklony, pohyby hlavou a tyto pohyby vzájemně koordinovat.

4.3 Jemná motorika

Jemná motorika zahrnuje pohyby drobného svalstva, tzn. pohyby zápěstím po konečky prstů, okohybné svaly, mimiku, pohyby rtů a jazyka, ale i samotné dýchání.

4.4 Grafomotorika

Jedná se o soubor psychomotorických činností, které člověk vykonává při psaní. Pohyb směřuje od paže až po konečky prstů a umožňuje grafické zaznamenávání. V předškolním věku je důležité uvolňování horní končetiny pomocí grafomotorických cvičení, kterými se zabývá celá řada autorů.

4.5 Zraková percepce

Zrakem přijímáme nejvíce informací z našeho okolí a je důležitým prostředkem komunikace. V rámci rozvoje zrakového vnímání je potřeba zařazovat cvičení zaměřená na zrakovou diferenciaci (co do řady nepatří), analýzu a syntézu (puzzle), zrakovou paměť, vnímání figury a pozadí apod.

4.6 Sluchová percepce

Sluch patří také k významným prostředkům komunikace a výraznou měrou ovlivňuje rozvoj řeči. V rámci logopedické prevence je zapotřebí zařazovat cvičení na podporu rozvoje fonematického sluchu (schopnost jemného sluchového rozlišování), schopnost sluchové analýzy a syntézy, reprodukci rytmu atd.

Nezbytnou oblastí je i socializace dítěte, kterou zajišťuje docházka dítěte do mateřské školy. Správný vývoj řeči, ale i osobnost dítěte mohou být významně ovlivňovány již v předškolním věku, neboť dítě si tak vytváří pozitivní postoj k sobě a získává velký předpoklad úspěšného vstupu do života.

5. AKTIVITY, KTERÉ BUDOU REALIZOVÁNY

- 5.1 Tvorba *metodického materiálu pro pedagogické pracovníky* ve spolupráci s klinickým logopedem - „Sedmitečná beruška, to je moje kámoška. Povídám jí velmi rád, já jsem její kamarád“.

Metodický materiál je určen pro pedagogické pracovnice naší mateřské školy. Obsahuje motivační pohádku o berušce (Jak beruška ztratila tečky), která umožňuje kvalitní práci se čteným textem – naslouchání čtenému textu, rozhovory nad pohádkou, kresba pohádky, dramatizace, písň o berušce apod. Metodický materiál je dále rozpracován *do sedmi základních oblastí*, které je třeba v rámci logopedické prevence u předškolních dětí rozvíjet. Nápomocny jsou též nové pomůcky pro logopedickou prevenci pořízené v rámci projektu.

- Rozvoj motoriky artikulačních orgánů – artikulační cvičení, básničky
- Dechová a fonační cvičení
- Rozvoj sluchové percepce
- Rozvoj zrakové percepce
- Rozvoj hrubé motoriky
- Rozvoj jemné motoriky
- Grafomotorika

Konkrétní navrhované činnosti a hry z těchto výše uvedených oblastí budou doplněny a připraveny k realizaci v roce 2015.

- 5.2 Pravidelné *preventivní aktivity* s dětmi v logopedických koutcích *individuálně* nebo *s menším počtem dětí* ve skupině.
- 5.3 *Individuální práce* s dětmi s narušenou komunikační schopností ve spolupráci s klinickým logopedem a rodiči.
- 5.4 Další vzdělávání pedagogických pracovníků – kurz *Logopedický asistent* pro tři pedagogické pracovnice.

5.5 Spolupráce s rodiči

- 5.5.1 Přednáška na téma „Školní zralost“ (PaedDr. Iva Svárovská), přednáška na téma „Logopedická prevence“ (Mgr. Irena Kučerová)
- 5.5.2 Konzultace dle aktuálních potřeb
- 5.5.3 Předčítání z pohádkových knih rodinnými příslušníky dětí
- 5.5.4 Vymýšlení pohádek v rámci celé rodiny
- 5.5.5 **Zábavné odpoledne pro rodiče a děti zaměřené na podporu logopedické prevence u dětí předškolního věku.**

V rámci zábavného odpoledne bude pro děti připraveno celkem *sedm stanovišť* zaměřených na podporu logopedické prevence. Součástí akce bude ukázka logopedických pomůcek pořízených z financí určených pro rozvojový program MŠMT. Odpolednem děti bude provázet kamarádka beruška, která se vydá na výlet kolem světa. Samy děti si vyzkouší, jaké je to být beruškou cestovatelkou (kostým berušky vyrobený z vlizelinu, kreativních drátků a papíru). Za splnění úkolů získají beruškový pochvalný list.

Motivační říkanka:

Beruška šla na výlet, chtěla poznat celý svět.
Při tom ale zjistila, že své tečky ztratila.
Pomoz naší kámošce, hledat tečky po školce.
Směj se, hraj si, povídej, a berušce pomáhej.

5.6 Vytvoření logopedických koutků v jednotlivých třídách

5.7 Vybavení školy kvalitními logopedickými pomůckami.

5.8 Spolupráce MŠ s klinickým logopedem, speciálním pedagogem a dětským psychologem

- 5.8.1 Přednáška pro rodiče - PaedDr. Iva Svárovská (leden), Mgr. Irena Kučerová (březen)
- 5.8.2 Konzultace s odborníky dle aktuální potřeby
- 5.8.3 Průběžné vyhodnocování

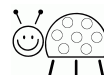
5.9 Prezentace práce mateřské školy v oblasti logopedické prevence – nástěnky v šatnách jednotlivých tříd, školní časopis Předškoláček, prezentace v programu PowerPoint pro rodiče, webové stránky, místní tisk.

6. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

V rámci projektu bude navázána spolupráce s odborníky: klinickým logopedem a dětským psychologem. Se speciálním pedagogem ze Speciálně pedagogického centra naše mateřská škola již dlouhodobě spolupracuje. Tato forma spolupráce je na externí úrovni. Logopedická prevence bude zajištěna celým realizačním týmem, tj. všemi pedagogickými pracovníci prostřednictvím třídních vzdělávacích programů.

7. MATERIÁLNÍ A PROSTOROVÉ ZABEZPEČENÍ

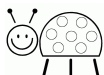

Na tento projekt budou využity pomůcky a materiál ze stávajícího inventáře mateřské školy. Drobný spotřební materiál bude poskytnut z vlastních zdrojů. V průběhu projektu vzniknou logopedické koutky, které budou vybaveny novými logopedickými pomůckami a dětskou i odbornou literaturou.

8. ČASOVÝ HARMONOGRAM

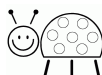

9. SPOLUPRÁCE S RODIČI

Logopedické aktivity probíhají v úzké spolupráci s rodiči – konzultace s pedagogem, klinickým logopedem, poskytnutí informací rodičům o důležitosti správného řečového vzoru, o stimulaci vývoje řeči. Důležitou roli zde hraje pozitivní přístup rodičů k celému procesu vzdělávání v mateřské škole a jejich aktivní zapojení do včasné logopedické prevence probíhající v domácím prostředí.

10. PROPAGACE PROJEKTU

Informace o projektu, který je realizován **Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy** budou prezentovány na třídních schůzkách MŠ, na nástěnkách v prostorách MŠ, na webových stránkách MŠ, ve školním časopise Předškoláček pro rodiče, v místním tisku.

Jsme velmi rádi za možnost realizace tohoto projektu podporovaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v MŠ Bakov nad Jizerou. Věříme, že jsme tak významně přispěli ke zkvalitnění předškolního vzdělávání našich dětí.

.....aneb to slunéčko sedmítečné na řeč bylo užitečné.

Kolektiv MŠ Bakov n. J.